Obrestni račun

Bor Bregant

1 Terminologija

- Glavnica: denarna vrednost, ki jo damo banki v hrambo ali dolg v primeru izposoje. ${\cal G}$
- \bullet Obrestna mera (v %): Vpliva na povečanje oz. zmanjšanje glavnice. p
- \bullet Čas obrestovanja (v dneh, mesecih, letih) n
- Kapitalizacijska oz. obrestovalna doba: Časovno obdobje, po katerem se obresti pripišejo glavnici.

Navadno obrestovanje: Obresti ne obrestuje naprej - vezano le na glavnico. Aritmetično zaporedje - diferenca $\frac{Gp}{100}$

$$G_1 = G + G \cdot \frac{p}{100}$$

$$G_2 = G + 2G \frac{p}{100}$$

$$G_n = G + nG \frac{p}{100}$$

Obrestno obrestovanje: Obresti obrestujejo - glavnice tvorijo geometrijsko zaporedje:

$$G_1=G+Grac{p}{100}=G(1+rac{p}{100})=Gr; r=1+rac{p}{100}$$
 obrestovalni faktor
$$G_2=G(q+rac{p}{100})^2=Gr^2$$

$$G_n=G(1+rac{p}{100})^n=Gr^n$$

Zgled. Na banko položimo 1000E pri 5% obrestni meri za 40 let. Za koliko se v tem času spremeni glavnica pri navadnem in obrestnem obrestovanju?

Zgled. Ali se bolj splača: Takoj dobiti 100E in čez dve leti še 50E, ali pa takoj dobiti 50E in čez eno leto še 110E, če je pripis obresti konec leta po obrestni meri 5%.

Načelo ekvivalence glavnic:

Relativni način obračunavanja: Večkratni pripis obresti pomeni več kapitalizacijskih dob.

$$\begin{split} r_{\text{polletni}} &= 1 + \frac{p}{100} \cdot \frac{1}{2} \\ r_{\text{mesečni}} &= 1 + \frac{p}{100} \cdot \frac{1}{12} \\ r_{m \text{ obdobij}} &= 1 + \frac{p}{100} \cdot \frac{1}{m} \end{split}$$

Zgled. 194, 196, 199, 208, 209.

2 Obročna vplačila in izplačila

- Varčevanje: Obročno vlaganje
- Kredit: Z amortizacijskim načrtom odplačujemo dolg. Obrok dolga imenujemo anuiteta

$$\begin{split} G_{\text{privarčevan}} &= vr^{n-1} + vr^{n-2} + \ldots + vr^2 + vr + v \\ &= v(1 + r + r^2 + \ldots + r^{n-1}) \\ &= \frac{v(r^n - 1)}{r - 1} \end{split}$$

$$D \cdot r^{n} = a + ar + ar^{2} + \dots + ar^{n-1} = \frac{a(r^{n} - 1)}{r - 1}$$
$$a = \frac{Dr^{n}(r - 1)}{r^{n} - 1}$$

Zgled. 219, 220, 231